

KULTURUTSKOTTETS BETÄNKANDE 19/2002 rd

Regeringens proposition med förslag till yrkes- högskolelag och till lag om yrkespedagogisk lä- rarutbildning

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 24 oktober 2002 en proposition med förslag till yrkeshögskolelag och till lag om yrkespedagogisk lärarutbildning (RP 206/2002 rd) till kulturutskottet för beredning.

Motioner

I samband med propositionen har utskottet behandlat

- LM 161/2002 rd — Leena Rauhala /kd: en lagmotion med förslag till yrkeshögskolelag, som remitterades till utskottet den 11 december 2002
- AM 115/2000 rd — Olli Nepponen /saml m.fl.: en åtgärdsmotion om stärkt forskning vid yrkeshögskolorna, som remitterades till utskottet den 3 maj 2000.
- AM 125/2002 rd — Matti Kangas /vänst m.fl.: en åtgärdsmotion om resurstilskott till det sociala området vid yrkeshögskolorna, som remitterades till utskottet den 25 september 2002

Utlåtanden

I enlighet med riksdagens beslut har grundlagsutskottet och förvaltningsutskottet lämnat utlåtande i ärendet. Utlåtandena (GrUU 74/2002 rd och FvUU 41/2002 rd) ingår som bilagor i betänkandet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Matti Rajakylä, undervisningsministeriet
- generalsekreterare Tapio Huttula, Rådet för utvärdering av högskolorna
- ordförande, rektor Tapio Varmola och generalsekreterare Kaj Malm, Rådet för yrkeshögskolornas rektorer ARENE rf
- vice ordförande, rektor Yrjö Sotamaa, Finlands Universitetsrektors råd
- utbildningschef Markku Liljeström, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- utbildningschef Manu Altonen, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund
- utbildnings- och arbetskraftspolitiska sekreteraren Heikki Liede, Akava rf
- sakkunnig Airi Jaro, Undervisningssektorns Fackorganisation rf
- förbundsdirektör, vicehäradshövding Riitta Arko, Servicearbetsgivarna rf
- utbildningspolitisk ombudsman Petri Lempiinen, Tjänstemannacentralorganisationen FTFC rf
- utbildningsombudsman Veli-Matti Lamppu, Företagarna i Finland
- sakkunnig Päivi Rajala och specialsakkunnig Susanna Kivelä, Finlands Kommunförbund
- landskapsdirektör Pekka Turunen, Satakuntaliitto
- biträdande stadsdirektör Kaija Hartiala, Åbo stad

- rektor Anneli Pirttilä, Etelä-Karjalan ammattikorkeakoulu
 - rektor Timo Luopajarvi, Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia
 - projektchef Liisa Niinikangas, Hämeen ammattikorkeakoulu
 - direktör Keijo Nivala, Mellersta Österbottens yrkeshögskola, enheten i Ylivieska
 - ordförande Janne Penttilä, Studentkåren Cop-sa, Mellersta Österbottens yrkeshögskola
 - rektor Pentti Maljojoki, Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulu
 - lärarutbildningsföreståndare Maarit Jäskeläinen, Tampereen ammattikorkeakoulu
 - delegationsordförande Pertti Paasio, Åbo yrkeshögskola
 - ordförande Matti Viljanen, Ingenjörsförbundet IF rf
 - ordförande Marjaana Haapakoski och generalsekreterare Kati Vellinki, Förbundet för Studentföreningar vid Yrkeshögskolorna i Finland rf
 - regionsekreterare Päivi Järvinen, Suomen sosionomit ry
 - utbildningspolitisk sekreterare Kati Isoaho, Finlands studentkårers förbund rf
 - sekreterare för utbildningsärenden Tuula Pitkänen, Hälsovårdens fackorganisation Tehy rf
 - utbildningspolitisk ombudsman Kristiina Huttu, Tradenomiliitto ry
 - minister Christoffer Taxell.
- Dessutom har utskottet fått skriftligt utlåtande från
- Arcada — Nylands svenska yrkeshögskola.

PROPOSITIONEN OCH MOTIONERNA

Propositionen

Regeringen föreslår en yrkeshögskolelag och en lag om yrkespedagogisk lärarutbildning. Lagarna ersätter lagen om yrkeshögskolestudier från 1995 och lagen om yrkespedagogisk lärarutbildning från 1996.

Enligt lagen får den nya yrkeshögskolelagen tydligare bestämmelser om yrkeshögskolornas ställning i högskolesystemet och om yrkeshögskolornas uppgifter. Yrkeshögskolorna och universiteten bildar tillsammans högskoleväsendet. Yrkeshögskolornas undervisning skall i första hand byggas upp från de krav arbetslivet och arbetslivsutvecklingen av det kräver. Forsknings- och utvecklingsarbetet vid yrkeshögskolorna skall betjäna dels yrkeshögskolestudierna och utvecklingen av dem, dels det regionala och lokala näringslivet och arbetslivet i övrigt samt utvecklandet av denna sektor.

Yrkeshögskolorna skall enligt förslaget ha självstyrelse i sina interna angelägenheter. Kommuner, samkommuner, aktiebolag eller stiftelser kan vara huvudmän för yrkeshögskolor. Det föreslås att de viktigaste frågorna som gäller verksamheten och ekonomin skall avgöras inom

huvudmannens egen förvaltning. Det är alltså huvudmannen som i sista hand beslutar om t.ex. betydande utvidgningar av verksamheten och om strategiska initiativ. Yrkeshögskolans interna förvaltning får inom de budgetramar som huvudmannen har fastställt avgöra hur undervisningen skall ordnas och utbildningen utvecklas. Den interna förvaltning skall handhas av styrelsen och rektorn. Yrkeshögskolans lärare i huvudsak, övriga personal i huvudsak och heltidsstuderande skall vara företrädare i styrelsen. Till styrelsen skall dessutom höra företrädare för näringslivet eller arbetslivet i övrigt inom yrkeshögskolans verksamhetsområde. Rektorn är styrelsens ordförande och har allmän behörighet i yrkeshögskolans interna angelägenheter.

I tillståndet för yrkeshögskolan skall såsom hittills anges yrkeshögskolans utbildningsuppgift och eventuella utvecklingsförpliktelser. Den övriga styrningen av yrkeshögskolans sker huvudsakligen genom den utvecklingsplan för utbildning och forskning som statsrådet godkänner för ett visst antal år åt gången, förhandlingar och överenskommelser mellan undervisningsministeriet samt yrkeshögskolornas huvudmän och

yrkeshögskolorna samt genom kvalitetsbedömning. Eftersom den avtalsbaserade styrningen av verksamheten begränsar yrkeshögskolans självstyrelse såväl i förhållande till såväl undervisningsministeriet som huvudmannen, skall det föreskrivas i lag om förhandlingsförfarandet.

Yrkespedagogisk lärarutbildning skall såsom hittills ordnas vid fem yrkeshögskolor. Men lärarutbildningen skall inte längre ordnas vid yrkespedagogiska lärarhögskolor i anslutning till yrkeshögskolorna, utan den skall vara en del av yrkeshögskolans verksamhet.

Avsikten är att lagarna skall träda i kraft den 1 augusti 2003.

Lagmotion

I lagmotion LM 161/2002 rd föreslås att i förteckningen över yrkeshögskolornas uppgifter särskilt skall nämnas vuxenutbildning samt ett

villkor om praktik som främjar yrkesskickligheten. Dessutom föreslår motionsställaren att fler instanser för ett visst antal år åt gången skall komma överens om vilka mål som med tanke på den nationella högskolepolitiken är av central betydelse i yrkeshögskolans verksamhet och om uppföljningen av målen.

Åtgärdsmotionerna

I åtgärdsmotion AM 115/2000 rdföreslås att regeringen vidtar åtgärder för att stärka den tillämpade forsknings- och laborativverksamhet vid yrkeshögskolorna.

I åtgärdsmotion AM 125/2002 rd föreslås att regeringen vidtar åtgärder för att skjuta till resurser till det sociala området vid yrkeshögskolorna och tydliggöra socionomernas ställning i lagstiftningen.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Revideringen av yrkeshögskolelagstiftningen grundar sig dels på regering Lipponen II:s regeringsprogram, dels utvecklingsplanen för utbildning och forskning för åren 1999—2004.

Den föreslagna lagstiftningen är viktig för att yrkeshögskolorna roll och uppgifter skall tydliggöras och ett högskolekomplex kunna utformas såväl nationellt som internationellt.

Utskottet anser att det tvåpelarsystem som valts till utgångspunkt för högskoleutbildningen i Finland är den rätta. I denna modell bedriver universiteten vetenskaplig forskning och konstnärlig verksamhet och ger på forskning grundad högsta undervisning. Yrkeshögskolornas uppgift åter är att utifrån arbetslivets krav ge utbildning på högskolenivå för yrkesinriktade expertuppgifter.

Den nya lagstiftningen om yrkeshögskolor ger yrkeshögskolorna en starkare ställning i högskolepolitiken och en klar grund att stå på i sina uppgifter. Propositionen borgar för att de finländska yrkeshögskolorna kan utvecklas till in-

ternationellt högtstående högskolor. Propositionen lägger också stor vikt vid yrkeshögskolornas insatser för den regionala utvecklingen samt vid det forsknings- och utvecklingsarbete som utförs vid yrkeshögskolorna. Yrkeshögskolorna har getts en bärande roll i utvecklingen av regionerna och tack vare reformen kan nätet av yrkeshögskolor ta upp denna utmaning. Utskottet vill understryka att yrkeshögskolorna är ett viktigt element i det nationella och regionala innovationssystemet.

Yrkeshögskolornas uppgift är att preparera sina studenter för expertuppdrag inom arbetslivet och dess utveckling. Utskottet understryker att den som innehar expertuppdrag inom arbetslivet måste ha genuina kunskaper om praxis och samarbetsstrukturer. Propositionen ägnar inte särskilt mycket utrymme åt det faktum att yrkeshögskolorna också utgör ett led i den yrkesinriktade utbildningen och att ett fungerande samarbete i arbetslivet är A och O om det skall gå bra för yrkeshögskolorna.

Yrkeshögskolorna måste absolut ha kontakter med företag och med sammanslutningar inom den offentliga sektorn för att kunna förmedla högstående undervisning i anknytning till det praktiska arbetslivet. I det nationella och regionala innovationssystemet väger yrkeshögskolorna tungt. Förutom det existerande samarbetet kan yrkeshögskolorna etablera ännu närmare kontakter exempelvis genom att delta i olika utvecklings- och utbildningsprojekt inom den småskaliga och medelstora industrin, särskilt när det gäller produktutveckling, marknadsföring och internationalisering.

Omläggning av finansieringen. Propositionen kommer inte med några ändringar när det gäller bestämmelserna om finansieringen till yrkeshögskolorna. Men det är viktigt, menar utskottet att regeringen fortsätter sina åtgärder att se över finansieringsgrunderna. Finansieringen bör ordnas så att yrkeshögskolorna klarar av sin grundläggande undervisningsuppgift. Dessutom bör det finansiella systemet uppmuntra yrkeshögskolorna att ytterligare utveckla sin verksamhet och säkra utbildningens kvalitet så att de gör bra ifrån sig i viktiga utbildnings- och innovationsuppdrag. Omläggningen bör också ske med hänsyn till att utbildningen ger resultat. Utskottet föreslår ett uttalande om omläggning av finansieringssystemet (*Utskottets förslag till uttalande 1*).

Biblioteken vid yrkeshögskolorna. Enligt de nationella högskolepolitiska målen inbegriper en förstaklassens utbildning också ett högkvalitativt biblioteks- och informationstjänstnät. Yrkeshögskolornas bibliotek har vuxit fram utan någon bibliotekspolitisk styrning. De har integrerats i den nya undervisningen, i lärandet och det regionala samarbetet. Biblioteken arbetar på att vara en individuell, dynamisk del av den nya högskolan och de utvecklas snabbt. Yrkeshögskolorna kan inte längre åläggas att använda en viss andel av sina driftsutgifter för att upprätthålla bibliotek och informationstjänster. Men även i avsaknad av denna finansierings-, underhålls- och utvecklingsskyldighet måste yrkes-

högskolorna absolut avsätta resurser för utveckling och upprätthållande av biblioteksväsendet, menar utskottet.

Detaljmotivering

1. Yrkeshögskolelag

1 §. De yrkeshögskolor som avses i paragrafen är underställda undervisningsministeriet. Uttrycket kan vara problematiskt både med avseende på yrkeshögskolornas självstyrelse och de kommunala och privata huvudmännen. Avsikten är att uttrycka att de yrkeshögskolor som avses i lagen hör till undervisningsministeriets ansvarsområde. Därför formulerar utskottet om paragrafen.

4 §. Enligt paragrafen har yrkeshögskolorna till uppgift att meddela sådan högskoleundervisning för yrkesinriktade expertuppgifter som baserar sig på kraven i arbetslivet och arbetslivsutvecklingen samt på forskning och konstnärliga utgångspunkter, att stödja individens yrkesutveckling och att bedriva tillämpat forsknings- och utvecklingsarbete som betjänar yrkeshögskoleundervisningen och stöder arbetslivet och den regionala utvecklingen. Utskottet menar att också kunskaper om den regionala näringsstrukturen är ett viktigt led i studierna vid yrkeshögskolorna. Genom utbildningen kan de studerande få större kännedom om den befintliga och den kommande näringsstrukturen. Därför föreslår utskottet att 1 mom. får en bestämmelse om näringsstrukturen.

Utskottet vill här referera till förvaltningsutskottets synpunkter på uppgiftsbeskrivningen för yrkeshögskolorna när det gäller forskningen kontra universitetens uppgifter. Utskottet påpekar att uttrycket "högskoleundervisning ... som baserar sig på ... forsknings och konstnärliga utgångspunkter" innebär att undervisningen baserar sig på forskning och vetenskaplig kunskap som genereras av forskningsinstitut, universitet, yrkeshögskolor och arbetslivet både i Finland och i utlandet. Extra viktigt är det enligt utskottet att yrkeshögskolorna när de bedriver "tilläm-

pat forsknings- och utvecklingsarbete som betjänar yrkeshögskoleundervisningen samt stöder arbetslivet och den regionala utvecklingen" satsar på att utveckla sin egen verksamhet för att kunna utnyttja och tillämpa kunskap som genereras av andra aktörer. Effektiv kunskapshantering är framför allt att skaffa sig kompetens och metodologiska kunskaper, att lära sig ta fram och sprida information metodiskt och att bearbeta kunskaperna allt efter behoven vid respektive tidpunkt och tillföra dem en visionär dimension.

Utskottet understryker att yrkeshögskolorna bedriver vuxenutbildning och har en stor uppgift i att stärka och fokusera arbetslivskompetensen. Därför föreslår utskottet ett nytt 2 mom. Då blir 2 mom. i propositionen ett nytt 3 mom.

6 §. I tillståndet för en yrkeshögskola kan det enligt 6 § 2 mom. föreskrivas att skolan har utvecklingsförpliktelser och andra förpliktelser. Nu föreslås en precisering så att en yrkeshögskola endast kan åläggas förpliktelser som gäller dess uppgifter. Därför föreslår utskottet en ändring i 2 mom.

8 §. Paragrafen föreskriver om målen för verksamheten vid yrkeshögskolorna och om samordnad tillämpning av målen.

Rikstäckande gemensamma projekt och samarbete yrkeshögskolorna emellan spelar överlag en viktig roll för de enskilda yrkeshögskolornas verksamhet, men också för resultaten, understryker utskottet. Exempel på viktiga och nyttiga aktiviteter är biblioteken, FUNET-verksamheten och den virtuella yrkeshögskolan. Denna typ av nätverksbygge är av största vikt dels för de nationella målen, dels för möjligheterna att höja standarden på verksamheten vid yrkeshögskolorna. När utvecklingsinsatserna skall sättas in bör berörda parter komma överens om dem tillsammans och försöka sälla fram de optimala aktörerna för varje projekt. På så sätt blir resultaten bättre. Samprojekten i 32 § 3 mom. är tänkta att gälla hela landet, understryker utskottet. Ett viktigt element är att projekten skall genomföras med del- eller totalfinansiering genom bud-

getmedel från undervisningsministeriet. Därför föreslår utskottet ett tillägg i 2 mom.

Rubrikerna i 4 kap. och 10 §. Utskottet föreslår en ny 14 § i kapitlet. Paragrafen gäller huvudmannens uppgifter. Därför måste kapitelrubriken och rubriken i 10 § som gäller den interna förvaltningen ändras.

11 §. Enligt paragrafen är rektor ordförande för styrelsen. Dessutom är lärarna i huvudsyssla, övrig personal i huvudsyssla och heltidsstuderrande grupper företrädare i styrelsen. Vidare består styrelsen enligt vad huvudmannen beslutar till högst en tredjedel av personer som företräder näringslivet och arbetslivet i övrigt inom yrkeshögskolans ansvarsområde. Utskottet menar att styrelsen för yrkeshögskolorna måste vara både dynamisk och kraftfull. Därför föreslår utskottet att också företrädare för den övriga ledningen samt för näringslivet och andra sektorer i arbetslivet skall tas med i styrelserna. Företrädarna för näringslivet och arbetslivet i övrigt skall dock inte få ha mer än högst en tredjedel av ledamotsplatserna i en styrelse. Regler om val av ledamöter i styrelsen ingår i skolornas stadgar. Därför föreslår utskottet att 1—3 mom. ändras.

Enligt 3 mom. ingår det bestämmelser om val av styrelseledamöter i stadgarna för respektive yrkeshögskola. Utskottet anser att huvudmannen lämpligen kunde utse styrelseledamöterna. Då finns det de bästa möjligheterna att anpassa sammansättningen efter situationen, om till exempel ändringar behövs för att styrelsen skall vara regionalt eller utbildningsmässigt representativ eller om vissa krav på jämställdhet mellan könen måste uppfyllas.

I paragrafen används verbet "tillsätta". Enligt utskottet kan detta föra tankarna i en alltför tungrodd riktning när det gäller sammansättningen. Därför föreslår utskottet att verbet "utse" används i stället.

12 §. Enligt vad utskottet har erfarit har det felaktigt blivit kvar i 12 § 2 mom. 3 punkten att styrelsen skall göra förslag till framställningar om ett nytt utbildningsprogram till huvudmannen. Frågor som gäller utbildningen och utveckling-

en av den, vari också ett nytt utbildningsprogram ingår, är interna frågor inom yrkeshögskolorna själva. Det framgår av 18 § 3 mom. om det behövs resurser för ett nytt utbildningsprogram är det huvudmannen som fattar beslutet i samband med budgeten och på förslag av yrkeshögskolan. Därför föreslår utskottet att utbildningsprogram inte skall nämnas i 3 punkten.

Enligt 2 mom. 6 punkten skall styrelsen godkänna stadgar för yrkeshögskolans interna förvaltning inom de ramar som huvudmannens förvaltningsstadga eller någon liknande handling tillåter. Enligt motiven till propositionen avser bestämmelsen bara att huvudmannens förvaltningsstadga eller någon liknande handling och stadgarna för yrkeshögskolan bildar ett sammanhängande regelverk med bestämmelser om uppgifter som hör till huvudmannens förvaltning och yrkeshögskolans interna förvaltning. Formuleringen är något missvisande. Därför föreslår utskottet att 6 punkten förtydligas och att huvudmannens förvaltningsstadga stryks.

13 §. I 2 mom. finns bestämmelser om val av rektor. Valet av privat huvudman går till på ett annat sätt. Därför har utskottet preciserat formuleringen i momentet.

14 §. (Ny) *Huvudmannens uppgifter.* Huvudmannen beslutar om vissa frågor som ingår i yrkeshögskolornas interna förvaltning och som hör till huvudmannens intressesfär. Exempel på sådana frågor är bestämmelserna i 11 § om rätten att besluta om det totala antalet ledamöter i styrelsen och antalet representanter för olika grupper, rätten att tillsätta styrelse samt rätten att utnämna eller anställa rektor och besluta om prorektor. Med avseende på en tydlig kompetensfördelning mellan huvudmannen och den interna förvaltningen är det lämpligast att lagen också har bestämmelser om vissa frågor som ingår i huvudmannens befogenheter. Bland dem märks rätt att besluta om den strategiska utvecklingen av yrkeshögskolan, att besluta om en verksamhets- och ekonomiplan för yrkeshögskolan och om budgeten, att göra framställningar till statsrådet om ändringar i yrkeshögskolans utbild-

ningsuppgifter och att i förekommande fall utse en delegation för yrkeshögskolan. Delegationen skall inte vara ett förvaltningsorgan, utan snarare ett samarbetsorgan bestående av till exempel företrädare för de orter där yrkeshögskolan finns. Tanken är att delegationen skall vara ett rådgivande organ. Den skall till exempel kunna tillhandahålla multiprofessionell kunskap inom olika samhällsområden. Med hjälp av kunskapen skall till exempel en yrkeshögskola som en samkommun är huvudman för få hjälp med att utveckla sin verksamhet och stöd i sina aktiviteter. Utskottet menar att det för tydlighetens skull är bäst att lagen får en egen paragraf om huvudmannens uppgifter. Utskottet föreslår följaktligen en ny 14 §. Då blir de föreslagna 14—41 § i stället 15—42 §.

16 (15) §. Utskottet understryker än en gång att yrkeshögskolorna skall bedriva målinriktad och dynamisk verksamhet. I sin verksamhet bör de kunna förutse kommande utvecklingsbehov inom arbetslivet och kraftfullt satsa på att främja utvecklingen på regional nivå. Som regeringen säger i motiven till propositionen kräver detta att yrkeshögskolorna har rätt att "inom ramen för lagstiftningen och övriga bestämmelser få undervisa på det sätt som den önskar, både i fråga om innehållet och metoderna". Det är av största vikt att yrkeshögskolorna fokuserar sina insatser på strategiskt ledarskap och utvecklingsarbete som har en styrande effekt på personalens arbete, men som samtidigt höjer deras yrkeskompetens. Det krävs en stark "lärande organisation" för att målen skall kunna nås.

17 (16) §. Utöver arbetspraktik och lärdomsprov måste yrkeshögskolorna inom vissa utbildningsområden också ordna en del av undervisningen ute på arbetsplatser (till exempel produktionsinriktad utbildning). Undervisning som ges i form av praktiska arbetsuppgifter på en arbetsplats måste skrivas in i ett skriftligt avtal mellan yrkeshögskolan och arbetsplatsen. Utskottet har fogat en bestämmelse om utbildning på arbetsplatser till paragrafen.

19 (18) §. I dagläget har yrkeshögskolorna delegationer. Vanligen är delegationerna tillsatta antingen för det utbildningsområde som yrkeshögskolan representerar eller för ett utbildningsprogram. Deras uppgift är att bistå yrkeshögskolorna i arbetet med att utveckla utbildningen. Dessutom kan vissa yrkeshögskolor behöva ha en mer snävt inriktad delegation eller en delegation som är gemensam för olika utbildningsområden eller utbildningsprogram. Delegationerna kan ses som ett samarbetsorgan för yrkeshögskolorna och närings- och arbetslivet i regionen. Utskottet påpekar att delegationerna utför ett viktigt arbete och att de därför också bör nämnas i lagen. Utskottet föreslår att paragrafen får ett nytt 4 mom. med bestämmelser om delegationerna.

24 (23) §. Enligt propositionen kan en heltidsstuderande vara frånvarande sammanlagt två terminer förutsatt att han eller hon gör en frånvaroanmälan. Frånvarotiden räknas inte in i den totala studietiden. Vid utfrågningen av de sakkunniga kom det klart fram att denna paragraf, som lades till lagen 2001, medför en hel del svårigheter och finansiella underskott för yrkeshögskolorna. Dessutom strider bestämmelsen mot det generella utbildningspolitiska målet att studietiderna skall förkortas.

Förhandsuppgifter från Statistikcentralen visar att det 2002 fanns 126 800 studerande inom den utbildning som leder till yrkeshögskoleexamen. Av dem hade drygt 90 % meddelat att de är närvarande och knappa 10 % att de är frånvarande, vilket är 12 400 studerande. Drygt 15 % av de 34 700 förstaårsstuderandena var frånvarande. Det är tre procentenheter fler än året innan. Yrkeshögskolorna har tagit in nya studerande i stället för dem. De förstaårsstuderande som var frånvarande var till största delen män. Av männen gjorde nästan 24 % och av kvinnorna drygt 9 % frånvaroanmälan. Den stora frånvaroprocen-ten under det första året kan sannolikt till största delen förklaras med att männen fullgjorde sin värnplikt.

När kulturutskottet behandlade den proposition som gällde frånvarotiden ansågs frånvaron vara ganska lång. Utskottet varnade också för

riskerna och nu ser farhågorna ut att besannas. Därför är det enligt utskottet viktigt att undervisningsministeriet fortsatt följer upp hur frånvarobenägenheten utvecklas. Studerande som är frånvarande det första året måste ha vägande skäl, understryker utskottet. I förekommande fall bör bestämmelserna om frånvaro ses över på nytt.

27 (26) §. I 3 mom. finns bestämmelser om hur en studerande kan söka rättelse hos yrkeshögskolans examensnämnd. I förslaget finns däremot inga bestämmelser om examensnämndens uppgifter eller sammansättning. Därför föreslår utskottet att paragrafen får ett nytt 4 mom. som föreskriver att närmare bestämmelser om examensnämndens uppgifter och sammansättning utfärdas genom förordning av statsrådet.

28 (27) §. Med stöd av 27 § kan en studerande som har gjort sig skyldig till förseelse bestraffas disciplinärt med varning eller med avstängning för en viss tid, högst ett år. Förslaget är alltför öppet formulerat. Bestämmelsen säger inte ut vilken typ av förseelse som kan bestraffas med stöd av paragrafen. Dessutom är stränghetsgraden på påföljden inte kopplad till hur klander- värd förseelsen är. Därför måste bestämmelsen preciseras. Vidare bör paragrafen få bestämmelser om att en studerande måste höras när det gäller den enskildes rättigheter och om vem det är vid yrkeshögskolan som beslutar om disciplinära påföljder. Utskottet föreslår därför att paragrafen ändras.

31 (30) §. Paragrafen hänvisar till kommunallagen och lagen om kommunala tjänsteinnehavares anställningstrygghet (484/1996). För närvarande behandlar riksdagen en proposition med förslag till lag om kommunala tjänsteinnehavare och till lag om ändring av kommunallagen (RP 196/2002 rd). Genom propositionen upphävs lagen om kommunala tjänsteinnehavares anställningstrygghet. Därför föreslår utskottet att hänvisningen i 1 mom. till lagen om kommunala tjänsteinnehavares anställningstrygghet ändras till en hänvisning till lagen om kommunala tjänsteinnehavare.

32 (31) §. Med hänvisning till utlåtandet från förvaltningsutskottet föreslår utskottet att paragrafen får ett nytt 2 mom. om anläggningskostnader. Momentet har av misstag fallit bort i propositionen.

34 (33) §. Utskottet föreslår en språklig ändring.

40 (39) §. I paragrafen föreskrivs att styrelsen och rektorn för en yrkeshögskola utan hinder av bestämmelserna om sekretess i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) har rätt att få de uppgifter av statliga och kommunala myndigheter som de behöver för att utföra sina uppgifter.

I sitt utlåtande anser grundlagsutskottet att paragrafen är alltför öppen och därför strider mot grundlagsutskottets praxis för skydd av personuppgifter. En yrkeshögskola har med stöd av paragrafen ospecificerad och omfattande rätt att få alla möjliga sekretessbelagda uppgifter av alla statliga och kommunala myndigheter. Bestämmelsen säger ingenting om i vilket syfte det är nödvändigt att yrkeshögskolorna får uppgifter för sin tjänsteutövning, eller om uppgifterna över huvud taget behövs. Grundlagsutskottet anser att lagförslaget kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning under förutsättning att bestämmelserna preciseras väsentligt eller paragrafen stryks.

Enligt vad utskottet har erfarit behöver yrkeshögskolorna uppgifter om till exempel näringslivet och arbetslivet i sin egen region och om anknytande utbildningsbehov, information om befolkningen i sitt distrikt och uppgifter om annan utbildning i området för att kunna planera, ordna och utveckla sitt utbildningsutbud. Undervisningsministeriet uppger att bestämmelsen lyftes över från den gällande lagen och i den lydelse som den fick i samband med offentlighetslagen. Om man ser till de aktuella uppgifterna är hänvisningen till sekretessbestämmelserna i offentlighetslagen onödiga. Tidigare tillämpades bestämmelsen också på information om intagning av studerande eftersom det kan finnas en del känsliga uppgifter. Numera tillämpas lagen om antagningsregistret och studentexamensregist-

ret (1058/1998) på antagning av studerande. Dessutom är det inte lämpligt att rätten till information bara gäller styrelsen och rektorn. I stället bör det vara yrkeshögskolan över lag som innehar rätten i egenskap av en inrättning med offentliga uppdrag.

För utvecklingen och genomförandet av utbildningspolitiken måste undervisningsministeriet ha tillgång till nödvändig information om yrkeshögskolorna. Det finns till exempel samlad information om hur många studerande vid yrkeshögskolorna som avbryter sina studier och hur personer med examen från yrkeshögskola klarar sig på arbetsmarknaden. Uppgifterna lagras i yrkeshögskolornas databas (AMKOTA). Utskottet föreslår att paragrafen får ett nytt 2 mom. som ger undervisningsministeriet rätt att få uppgifter.

Dessutom föreslår utskottet att 1 mom. preciseras för att bestämmelsen skall uppfylla kraven på exakt avgränsning och noggrannhet i grundlagen.

41 (40) §. Enligt förslaget kan också privata sammanslutningar eller stiftelser få tillstånd för att driva en yrkeshögskola. Därför kräver 124 § i grundlagen att 41 § har en bestämmelse om att lagen om förvaltningsförfarande iakttas vid yrkeshögskolorna. Av samma anledning måste lagen föreskriva om att yrkeshögskolorna iakttar lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och lagen om delgivning i förvaltningsärenden. Utskottet föreslår att paragrafen kompletteras och att paragrafrubriken ändras.

43 (42) §. Paragrafen föreskriver att en yrkeshögskola har en studentkår som omfattar alla heltidsstuderande vid yrkeshögskolan. Förslaget hänger samman med det obligatoriska medlemskapet i en studentkår. Grundlagsutskottet bedömer bestämmelsen med avseende på bestämmelserna om föreningsfrihet i grundlagen. Med hänvisning till skälen i motiven till utlåtandet anser grundlagsutskottet att bestämmelsen strider mot föreningsfriheten som är skyddad i 13 § i grundlagen.

Därför måste bestämmelsen justeras för att lagförslaget skall kunna behandlas i vanlig lag-

stiftningsordning. Kulturutskottet föreslår att passusen om studerandekår stryks i 43 § (42 § i RP).

Studentföreningarna och yrkeshögskolorna har tillsammans byggt upp verksamheten i studentföreningarna. I de flesta fall har yrkeshögskolorna lyckats skapa ett effektivt och välfungerande nätverk av studentföreningar, understryker kulturutskottet. Studerandeföreningarna är ett viktigt element i yrkeshögskolelivet och de kan medverka till att utveckla och förbättra verksamheten vid yrkeshögskolorna. Dessutom är studerandekårerna en förbindelselänk mellan medlemmarna samt bevakar de studerandes intressen och främjar eras samhälleliga och sociala ambitioner. Enligt propositionen spelar de studerande också en viktig roll för den interna förvaltningen. En del studentföreningar är också engagerade i studentbostäderna.

Enligt vad utskottet har erfarit är socialpolitik och utbildningspolitik de viktigaste delområdena i yrkeshögskolestuderandenas intressebevakning. Dessa sektorer bevakas mycket noga samtidigt som de studerande ägnar sig åt aktivt utvecklingsarbete inom själva utbildningen. Intressebevakning har inte bara med utveckling av utbildningen att göra utan är nära förknippad med de studerandes livssituation under utbildningstiden. Föreningarna representerar de studerande i olika organ inom yrkeshögskolornas förvaltning samt i arbetsgrupper, alltså i arbetsgrupper och beslutande organ som på frivillig väg engagerat de studerande i arbetet. Studentföreningarna deltar i samhällsdebatten och lyfter fram frågor som gäller bevakningen av de studerandes intressen. Tack vare studentaktiviteterna får de studerande chansen att lära sig mer om och delta i samhällspåverkan.

Det är angeläget att det utreds vilken roll studerandekårerna vid yrkeshögskolorna har för de offentligt rättsliga uppgifterna i samhället och att deras roll stärks, understryker kulturutskottet. Regeringen bör se till att medlemskap i organ som bevakar de studerandes intressen och är en förbindelselänk mellan medlemmarna definieras på ett och samma sätt för alla studerande inom högskolesektorn.

Kulturutskottet företräder den principiella ståndpunkten att det behövs en stark elevkår med offentligt rättsliga uppgifter. Men grundlagsutskottets hållning hindrar att en sådan lag, som också föreslås av regeringen, stiftas i vanlig lagstiftningsordning.

Det är viktigt att finansieringen av studentverksamheten vid yrkeshögskolorna ordnas på ett tillfredsställande sätt så snart som möjligt när finansieringen av yrkeshögskolorna ses över.

Med hänvisning till detta föreslår utskottet att riksdagen godkänner tre uttalanden (*Utskottets förslag till uttalande 2, 3 och 4*).

43 §. I paragrafen föreskrivs om annan lagstiftning som skall iakttas. I fråga om ärenden som hör till huvudmannens befogenheter iakttas kommunallagen, lagen om aktiebolag och lagen om stiftelser. Utskottet har gjort en språklig precisering i paragrafen. Ändringen påverkar inte den svenska lagtexten.

45 §. I paragrafen finns bestämmelser om ikraftträdelsen och vissa procedurer under en övergångsperiod. Utskottet föreslår att de felaktiga paragrafhänvisningarna i 3 mom. ändras. Samtidigt föreslår utskottet att 1 mom. delas upp på två moment.

2. Lag om yrkespedagogisk lärarutbildning

2, 5 och 6 §. Enligt utskottet är det att de yrkespedagogiska lärarhögskolorna får finnas kvar inom den yrkespedagogiska lärarutbildningen. De kan med fördel fortfarande vara yrkespedagogiska lärarhögskolor. Därför föreslår utskottet ändringar i 2, 5 och 6 §.

10 §. De bestämmelser om studietiden inom lärarutbildningen som nu ingår i förordning gäller den enskildes rättigheter och skyldigheter. Enligt grundlagen skall sådana bestämmelser ingå i lag. Utskottet föreslår att bestämmelserna fogas till lagförslaget i 4 kap. i en ny 10 §. Då blir 10—14 § nya 11—15 §.

Motioner

Utskottet föreslår att motionerna förkastas.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan sagda föreslår kulturutskottet

att lagförslagen godkänns med ändringar (Utskottets ändringsförslag),

att lagmotion LM 161/2002 rd förkastas,

att åtgärdsmotionerna AM 115/2000 rd och AM 125/2002 rd förkastas och

att tre uttalande godkänns (Utskottets förslag till uttalande).

Utskottets ändringsförslag**1.****Yrkeshögskolelag**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.**Allmänna bestämmelser****1 §****Lagens tillämpningsområde**

Denna lag tillämpas på yrkeshögskolor som hör till undervisningsministeriets ansvarsområde (utesl.).

**2 och 3 §
(Som i RP)****4 §****Yrkeshögskolornas uppgifter**

Yrkeshögskolorna har till uppgift att meddela sådan högskoleundervisning för yrkesinriktade expertuppgifter som baserar sig på arbetslivets och arbetslivsutvecklingens krav samt på forskning och konstnärliga utgångspunkter, att stöda individens yrkesutveckling och att bedriva tillämpat forsknings- och utvecklingsarbete som betjänar yrkeshögskoleundervisningen samt stö-

der arbetslivet och den regionala utvecklingen och tar hänsyn till näringsstrukturen i regionen.

Yrkeshögskolorna ger vuxenutbildning och utvecklar den för att upprätthålla och stärka arbetslivskompetensen. (Nytt)

(3 mom. som 2 mom. i RP)

**5 §
(Som i RP)****2 kap.****Yrkeshögskolornas huvudmän****6 §****Tillstånd för yrkeshögskola**

(1 mom. som i RP)

Den som har fått tillstånd för yrkeshögskola har rätt att fungera som huvudman för en yrkeshögskola som meddelar yrkeshögskoleundervisning i enlighet med vad tillståndet föreskriver om yrkeshögskolans utbildningsuppgift. I tillståndet kan yrkeshögskolan också åläggas ut-

vecklingsförpliktelser och andra förpliktelser som gäller dess uppgifter.

(3 mom. som i RP)

7 §
(Som i RP)

3 kap.

Styrning och utvärdering av verksamheten

8 §

Målsättningar

(1 mom. som i RP)

Undervisningsministeriet kommer för ett visst antal år åt gången överens med yrkeshögskolans huvudman och yrkeshögskolan om vilka mål som med tanke på den nationella högskolepolitiken är av central betydelse i yrkeshögskolans verksamhet och om uppföljningen av målen samt om viktiga rikstäckande utvecklingsprojekt.

(3 mom. som i RP)

9 §
(Som i RP)

4 kap.

Yrkeshögskolans (utesl.) förvaltning

10 §

Interna förvaltningsorgan

(Som i RP)

11 §

Styrelsen

Rektorn är ordförande för styrelsen. Dessutom är yrkeshögskolans övriga ledning, lärare i huvudsyssla, övriga personal i huvudsyssla och heltidsstuderande samt närings- och arbetslivet företrädare i styrelsen.

Antalet medlemmar från varje grupp som avses i 1 mom. skall vara färre än hälften av det totala antalet medlemmar i styrelsen, dock så att de medlemmar som företräder näringslivet och arbetslivet i övrigt får vara högst en tredjedel av det totala antalet medlemmar i styrelsen. Styrelsemedlemmarna kan ha suppleanter.

Yrkeshögskolans huvudman beslutar om det totala antalet styrelsemedlemmar och antalet medlemmar från de grupper som avses i 1 mom. (utesl.). I yrkeshögskolans stadgar bestäms om valet av medlemmarna. (Utesl.)

Styrelsen utses av yrkeshögskolans huvudman.

12 §

Styrelsens uppgifter

(1 mom. som i RP)

Dessutom skall styrelsen:

(1 och 2 punkten som i RP)

3) till yrkeshögskolans huvudman göra förslag till framställningar om ändring av yrkeshögskolans utbildningsuppgift (utesl.),

(4 och 5 punkten som i RP)

6) godkänna stadgar för yrkeshögskolans interna förvaltning (utesl.), samt

(7 punkten som i RP)

13 §

Rektor och prorektor

(1 mom. som i RP)

Rektorn utnämns eller anställs av yrkeshögskolans huvudman.

(3 och 4 mom. som i RP)

14 § (Ny)

Huvudmannens uppgifter

Utöver det som föreskrivs någon annanstans i denna lag skall yrkeshögskolans huvudman

1) besluta om den strategiska utvecklingen av yrkeshögskolan,

2) besluta om yrkeshögskolans verksamhets- och ekonomiplan samt budget,

3) göra en framställning till statsrådet om ändring av yrkeshögskolans utbildningsuppgift, samt

4) vid behov utse en delegation för yrkeshögskolan.

5 kap.

Undervisning och examina

15 (14) §
(Som i RP)

16 (15) §

Undervisnings- och forskningsfrihet i yrkeshögskolorna

(Utesl.) Yrkeshögskolorna har undervisnings- och forskningsfrihet i utförandet av de uppgifter som avses i 4 §. I undervisningen skall dock iakttas gällande lagstiftning och andra bestämmelser om utbildningen och undervisningen.

(2 mom. som i RP)

17 (16) §

Yrkeshögskolans undervisning

En yrkeshögskola meddelar inom ramen för sin utbildningsuppgift undervisning som leder till högskoleexamen, yrkesinriktad specialiseringsundervisning och annan vuxenutbildning samt öppen yrkeshögskoleundervisning. Undervisningen kan delvis ske ute på arbetsplatser.

18 (17) §
(Som i RP)

19 (18) §

Utbildningsprogram och undervisningsplaner

(1—3 mom. som i RP)

Vid yrkeshögskolorna kan det finnas delegationer för utveckling av utbildningen. (Nytt)

6 kap.

Studerande

20—26 (19—25) §
(Som i RP)

27 (26) §

Rättelse av utvärdering av studieprestationer

(1—3 mom. som i RP)

Närmare bestämmelser om examensnämndens uppgifter och sammansättning utfärdas genom förordning av statsrådet). (Nytt)

28 (27) §

Disciplinärt förfarande

En studerande som vid en yrkeshögskola har gjort sig skyldig till fusk eller annars stört ordningen vid yrkeshögskolan kan disciplinärt bestraffas, beroende på hur allvarlig förseelsen är, med varning eller med avstängning för en viss tid, högst ett år. Den studerande skall ges tillfälle att bli hörd innan ärendet avgörs. (Utesl.).

Beslut om varning till en elev fattas av rektorn och om avstängning för en viss tid av yrkeshögskolans styrelse. (Nytt)

7 kap.

Lärare och övrig personal

29 och 30 (28 och 29) §
(Som i RP)

31 (30) §

Personalens ställning i kommunala och privata yrkeshögskolor

På tjänsterna samt tjänsteinnehavarna och dem som interimistiskt sköter en tjänst vid en kommunal yrkeshögskola tillämpas vad som föreskrivs i kommunallagen (365/1995) och i lagen om kommunala tjänsteinnehavare (/2003), om inte något annat föreskrivs i denna lag.

(2 mom. som i RP)

8 kap.

Finansiering

32 (31) §

Basfinansiering

(1 mom. som i RP)

Huvudmannen för en yrkeshögskola beviljas statsandel för anläggningsprojekt vid yrkeshögskolan i enlighet med lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. (Nytt)

33 (32) §
(Som i RP)

34 (33) §

Finansiering av yrkespedagogisk lärarutbildning

Undervisningsministeriet beviljar yrkeshögskolornas huvudmän statsunderstöd för yrkespedagogisk lärarutbildning så som bestäms i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet.

35—37 (34—36) §
(Som i RP)

9 kap.

Särskilda bestämmelser

38 och 39 (37 och 38) §
(Som i RP)

40 (39) §

Rätt att få uppgifter

En yrkeshögskola har rätt att i sitt uppdrag av statliga och kommunala myndigheter få sådana nödvändiga statistiska uppgifter och andra lik-

artade uppgifter som den behöver för att planera och organisera utbildningen.

Yrkeshögskolan skall på begäran till undervisningsministeriet sända uppgifter som behövs för utvärdering, utveckling, statistikföring och uppföljning av utbildningen. (Nytt)

41 (40) §

Tillämpning av vissa bestämmelser om behandling av förvaltningsärenden

När ett sådant förvaltningsärende som avses i denna lag behandlas vid en yrkeshögskola skall lagen om förvaltningsförfarande (598/1982), lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och lagen om delgivning i förvaltningsärenden (/) iakttagas.

42 (41) §
(Som i RP)

43 (42) §
(Utesl.)

43 §

Förhållande till annan lagstiftning

(Som i RP. Utskottets ändringsförslag påverkar inte den svenska texten)

44 §
(Som i RP)

10 kap.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser

45 §

Ikraftträdande

(1—3 mom. som i RP. Utskottets ändringsförslag påverkar inte den svenska texten)

När den i 11 § avsedda styrelsen tillsätts och de i 11 § 1 mom. avsedda medlemmarna representerande lärare i huvudsyssla, övrig personal

i huvudsyssla och heltidsstuderande väljs, sker detta på de olika gruppernas möten som sam- (5 mom. som i RP. Utskottets ändringsförslag
mankallas av yrkeshögskolans rektor. påverkar inte den svenska texten)

2.

Lag

om yrkespedagogisk lärarutbildning

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §
(Som i RP)

2 §

Ordnande av yrkespedagogisk lärarutbildning

Statsrådet kan *på ansökan bevilja* huvudmannen för yrkeshögskolan (*utesl.*) rätt att ordna yrkespedagogisk lärarutbildning.

Den yrkespedagogiska lärarutbildningen ordnas *vid yrkespedagogiska högskolor i anknytning till yrkeshögskolorna* enligt vad som bestäms om lärarutbildningsuppgiften i tillståndet för respektive yrkeshögskola. I tillståndet kan yrkeshögskolan också åläggas utvecklingsskyldighet och andra skyldigheter som gäller lärarutbildningen.

(3 mom. som i RP)

3 och 4 §
(Som i RP)

2 kap.

Förvaltningen av lärarutbildningen

5 §

Förvaltningsorgan

För förvaltningen av lärarutbildningen finns vid *de yrkespedagogiska högskolorna* en förestandare och ett lärarutbildningsråd.

(2 och 3 mom. som i RP)

3 kap.

Undervisning och studier

6 §

Grunderna för studierna samt undervisningsplanen

(1 mom. som i RP)

De yrkespedagogiska högskolorna beslutar om undervisningsplanen för lärarutbildningsprogrammet enligt vad som bestäms i examensstadgan.

4 kap

Studerande

7—9 §
(Som i RP)

10 § (Ny)

Studietid

Studierna skall slutföras inom en tid som är högst ett år längre än den tid som motsvarar deras omfattning, om inte yrkeshögskolan av särskilda skäl beviljar den studerande undantag från detta.

Lärrutbildningsstudier som är avsedda att genomföras på deltid skall slutföras på tre år.

5 kap.

Lärare

11 (10) §

Lärarna

Vid de yrkespedagogiska lärarhögskolorna finns en föreståndartjänst eller en föreståndarbe-

fattning samt tjänster eller befattningar som överlärare eller lektor.

12 (11) §
(Som i RP)

6 kap.

Särskilda bestämmelser och ikraftträdande

13—15 (12—14) §
(Som i RP)

Utskottets förslag till uttalanden

1. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att i ett sporrande syfte se över finansieringen till yrkeshögskolorna så att yrkeshögskolornas möjligheter att ge högkvalitativ högskoleundervisning tryggas och att de därmed med framgång också kan handha sitt nationella och regionala innovationsuppdrag.
2. Riksdagen förutsätter att regeringen anvisar studentkårerna vid yrkeshögskolorna finansiering som ett led i finansieringen till yrkeshögskolorna för att

därmed trygga att studentkårerna har adekvata ekonomiska resurser att tillgå.

3. Riksdagen förutsätter att regeringen ser till att de studerande vid yrkeshögskolorna får hälso- och sjukvårdstjänster på studieorten.
4. Riksdagen förutsätter att regeringen med det snaraste överlämnar en proposition om yrkeshögskolornas studentkårens ställning så att studentkårerna vid yrkeshögskolorna får samma status som studentkårerna vid universiteten.

KuUB 19/2002 rd — RP 206/2002 rd

Helsingfors den 13 februari 2003

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Suvi Lindén /saml
vordf. Jukka Gustafsson /sd
medl. Tapio Karjalainen /sd (delvis)
Tanja Karpela /cent
Jyrki Katainen /saml (delvis)
Inkeri Kerola /cent (delvis)
Timo E. Korva /cent
Irina Krohn /gröna (delvis)
Markku Markkula /saml

Margareta Pietikäinen /sv
Osmo Puhakka /cent (delvis)
Leena Rauhala /kd
Säde Tahvanainen /sd
Ilkka Taipale /sd (delvis)
Irja Tulonen /saml (delvis)
Unto Valpas /vänst
Pia Viitanen /sd (delvis)
ers. Lauri Oinonen /cent (delvis).

Sekreterare var

utskottsråd Marjo Hakkila.

RESERVATION

Motivering

Regeringen föreslår att studerandekåreerna vid yrkeshögskolorna skall få samma status som studentkårerna och att de studerande vid yrkeshögskolorna automatiskt skall vara medlemmar i dem. Förslaget är motiverat och ökar jämlikheten mellan högskolestuderandena och ger yrkeshögskolornas studerandekåreerna en offentlig-rättslig ställning. Därför föreslår vi att riksdagen omfattar ståndpunkten i proposition RP 206/2002 rd och att ärendet behandlas i grundlagsordning. Därmed tryggas de studerandes automatiska medlemskap bäst samtidigt som de studerande vid yrkeshögskolorna får samma status som de studerande vid universiteten.

Förslag

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att lagförslagen i övrigt godkänns enligt utskottets betänkande men med tillägg av en 43 § i det första lagförslaget som godkänns i enlighet med 42 § i det första lagförslaget i propositionen och

att ingressen till det första lagförslaget godkänns med följande lydelse:

I enlighet med riksdagens beslut, som fattats med stöd av 73 § grundlagen, föreskrivs:

Helsingfors den 13 februari 2003

Unto Valpas /vänst
Tapio Karjalainen /sd

Säde Tahvanainen /sd
Pia Viitanen /sd

KuUB 19/2002 rd — RP 206/2002 rd